

18 december 2018

Documentnummer: 2018-086.216, PPM

Dossiernummer : K136

Nummer 58/2018

Voordracht van Gedeputeerde Staten aan Provinciale Staten van Groningen over het besluit tot aantekenen van beroep tegen het instemmingsbesluit van de minister van Economische Zaken en Klimaat voor het gasjaar 2018-2019

1. Samenvatting

Op 14 november jl. heeft de minister van Economische Zaken en Klimaat (EZK) het instemmingsbesluit voor het gasjaar 2018-2019 gepubliceerd. In dit besluit krijgt NAM toestemming om, vanuit het uitgangspunt niet meer winnen dan nodig, 19,4 mld Nm³ gas te winnen uit het Groningenveld. Eenieder die een zienswijze op het ontwerpbesluit heeft ingediend en die het niet met het instemmingsbesluit eens is, heeft de mogelijkheid om beroep aan te tekenen bij de Raad van State. U heeft op 2 oktober 2018 samen met ons een zienswijze ingediend op het ontwerp-instemmingsbesluit. Hiermee heeft u ook de mogelijkheid om hetzij zelfstandig hetzij samen met ons beroep aan te tekenen. Op grond van onze overwegingen genoemd in onze brief van 5 december jl. en uw visie gehoord hebbende in de commissie Bestuur, Financiën en Veiligheid van 12 december jl. hebben wij op 18 december jl. besloten om als college beroep aan te tekenen bij de Raad van State. In deze voordracht stellen wij uw Staten voor om het beroep samen met ons bij de Raad van State aan te tekenen.

2. Doel en wettelijke grondslag

Op het instemmingsbesluit voor het gasjaar 2018-2019 is de openbare voorbereidingsprocedure op grond van afdeling 3.4.Awb van toepassing. In deze procedure heeft u op 2 oktober jl. samen met ons een zienswijze ingediend op het ontwerp-instemmingsbesluit. Omdat u een zienswijze heeft ingediend kunt u nu ook beroep aantekenen bij de Raad van State tegen het definitieve instemmingsbesluit. U kunt dit als gezamenlijke Staten zelfstandig doen of samen met ons college.

3. Procesbeschrijving en planning

In uw vergadering van de commissie Bestuur, Financiën en Veiligheid heeft u uw visie op het instemmingsbesluit aan ons meegegeven. In deze visie spoorde een grote meerderheid van uw Staten ons college aan om beroep aan te tekenen tegen het instemmingsbesluit. Hiertoe hebben wij in onze vergadering van 18 december jl. besloten. Indien u in uw vergadering van 19 december 2018 besluit om zich bij onze beroepsgang aan te sluiten zullen wij ons beroep mede namens u, door onze advocaat mr. W.R. van der Velde, in laten dienen bij de Raad van State. U zult het beroepschrift daarna in afschrift ontvangen. Mocht u zelfstandig een beroepschrift in willen dienen dan dient u dat vóór 28 december 2018 zelf bij de Raad van State te doen.

4. Begroting

De juridische kosten die met dit besluit aan de orde zijn zullen gedekt worden uit de in de begroting 2018 voor het programma Gaswinning beschikbare middelen.

5. Inspraak/participatie

De zienswijze die wij op 2 oktober jl bij de minister hebben ingediend op zijn ontwerp-instemmingsbesluit is tegelijkertijd ook ingediend door de Groninger gemeenten, de beide waterschappen en de Veiligheidsregio. Hiermee trachten wij een eenduidig en krachtig signaal vanuit bestuurlijk Groningen aan Den Haag te geven. Naar verwachting zullen ook de gemeenten, waterschappen en de Veiligheidsregio beroep aantekenen.

6. Nadere toelichting

Wij hebben in het instemmingsbesluit geconstateerd dat de minister op een aantal punten tegemoet is gekomen aan onze zienswijze. Zo wordt in het instemmingsbesluit nu een bandbreedte benoemd en wordt de hoogte van de winning nu alleen nog gebaseerd op de variabele: temperatuur. Het definitieve besluit is, vergeleken met het ontwerp, beter leesbaar en bevat veel meer motiveringen. In vergelijking met het ontwerp-instemmingsbesluit is beter

omschreven hoe de minister de belangen van leveringszekerheid, schade, versterking, veiligheidsrisico, seismisch risico en sociale veiligheid tegen elkaar afweegt. Echter is de wijze waarop gasgebruikers kunnen worden afgeschakeld onvoldoende onderbouwd. Een toetsing aan de grondrechten uit het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM) en het VN-kinderrechtenverdrag ontbreekt eveneens nog steeds.

In de toelichting van het besluit is een aantal punten met betrekking tot de versterking genoemd die niet in lijn zijn met de afspraken die de regio op 20 september jl. met het Rijk heeft gemaakt over de versterking en het Plan van Aanpak versterking. Hierover hebben wij u bij brief van 5 oktober en 22 november jl. geïnformeerd. Deze punten maken geen onderdeel uit van het dictum, het eigenlijke besluit. Ze staan in de toelichting die op zichzelf geen rechtsgevolg heeft en daarmee ook niet in rechte afdwingbaar is. De Raad van State kan om deze reden het besluit niet vernietigen. Wel kan de Raad de minister opdragen om de motivering aan te passen. Dat zou kunnen leiden tot een andere afweging.

Omdat het over belangrijke punten gaat zou het niet ageren tegen het besluit de indruk kunnen wekken dat de regio instemt met deze afwijking van de gemaakte afspraken.

Het gaat concreet om de volgende twee punten:

1. In het Plan van Aanpak wordt uitgegaan van een potentiële omvang van de versterkingsopgave van circa 11.671 panden. In het instemmingsbesluit wordt echter gesproken over 1500 woningen die als risicovol worden beschouwd. Wij zien dat in de paragraaf van de versterking in het instemmingsbesluit de panden met een ingebouwde onzekerheidsmarge (P90) niet worden benoemd. Ook de panden die op basis van gelijke kenmerken en geografische ligging in het Plan van Aanpak zijn meegenomen, zien wij niet terug. Zoals gezegd zijn dit wél de panden die onderdeel uitmaken van het Plan van Aanpak Versterking. Ook het Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) en de Mijnraad benadrukken in hun reactie op het Plan van Aanpak, dat het van essentieel belang is dat deze panden, en dus de scope van 11.671 panden, direct op worden genomen in de versterkingsplannen.
2. Wij lezen het voorstel om te komen tot een andere risicobeoordeling van gebouwen waar veel mensen samenkomen (scholen, dorpshuizen, kerken, de zgn. 002 en 003 gebouwen) niet terug in het instemmingsbesluit, in tegenstelling tot wat hierover is afgesproken. In het instemmingsbesluit neemt de minister een advies van een panel van hoogleraren over, dat hiermee niet in lijn is en ook op gespannen voet staat met het advies van het SodM en de Mijnraad.

Daarnaast geven alle overwegingen omtrent schade ons op dit moment nog geen concreet zicht op een ruimhartige, onafhankelijke en rechtvaardige afhandeling van alle schade met oog voor de menselijke maat. Dit zijn de vier pijlers van schadeafhandeling die de regionale overheden in april 2017 samen met de maatschappelijke organisaties hebben opgesteld. De minister heeft weliswaar de schadeafhandeling uit de handen van NAM genomen en (gedeeltelijk) publiek gemaakt. Maar op dit moment is de Tijdelijke Commissie Mijnbouwschade Groningen (TCMG) niet bevoegd om schadeclaims die (mede) betrekking hebben op immateriële schade en waardedaling af te handelen. Hiervoor moeten bewoners nog steeds een claim indienen bij NAM zelf. Daarnaast is er geen zicht op hoe ruimhartig de besluiten zijn die de TCMG nu neemt. Verder is onbekend wat de minister met onze reactie op het wetsvoorstel Instituut Mijnbouwschade heeft gedaan en is het nog de vraag of en hoe de Tweede Kamer en de Eerste Kamer het wetsvoorstel aannemen.

Bovenstaande punten geven aanleiding om bij de belangenafweging die de minister in zijn besluit maakt een aantal kanttekeningen te plaatsen. Eén kanttekening is het beeld dat schade en versterking geregeld zijn en er vanuit dat beeld een afweging is gemaakt tussen het belang van de Groningers en het belang van leveringszekerheid. Als de uitgangspunten in het instemmingsbesluit omtrent schade en versterking niet in overeenstemming zijn met de uitgangspunten van de regio, dan kan de uitkomst van zijn afweging door de regio worden betwist. De Raad van State moet dan overwegen of de minister in redelijkheid tot zijn besluit heeft kunnen komen. Een andere kanttekening is dat de minister ook de rechten op grond van het EVRM en VN-kinderrechtenverdrag niet heeft meegenomen in de afwegingen. Dit geeft mede aanleiding om de afweging te betwisten.

7. Voorstel

Wij stellen u voor het in ontwerp bij deze voordracht gevoegde besluit vast te stellen.

Groningen, 18 december 2018.

Gedeputeerde Staten van Groningen:

F.J. Paas , voorzitter.

H. Schrikkema , locosecretaris.

Behandeld door : A.C. Roggen
Telefoonnummer : 050-316 4872
e-mail : a.c.roggen@provinciegroningen.nl

Bijlagen bij de voordracht

Geen.

Provinciale Staten van Groningen:

Gelezen de voordracht van Gedeputeerde Staten van 18 december 2018, nr. 2018-086.216, PPM;

Gelet op

- artikel 34 lid 3 Mw en hoofdstuk 8 Awb;
- het besluit van gedeputeerde Staten bij documentnummer 2018-064.625/40/A.15 over de zienswijze op het ontwerp-instemmingsbesluit;

Besluiten:

1. Samen met Gedeputeerde Staten beroep aan te tekenen tegen het instemmingsbesluit van de minister van Economische Zaken en Klimaat voor het gasjaar 2018-2019;
2. Gedeputeerde Staten opdracht te geven mede namens Provinciale Staten en de rechtspersoon provincie een beroepschrift in te laten dienen door mr. W.R. van der Velde bij de Raad van State.

Groningen, .

Provinciale Staten voornoemd:

, voorzitter.

, griffier.

Bijlagen bij het besluit

Geen.